

Rozwój dziecka od momentu urodzin do trzech miesięcy.

Proces, w wyniku którego mikroskopijne komórki rodziców zamieniają się w rozczulającego bobasa można nazwać prawdziwym cudem rozwoju.

Pierwszy raz nowonarodzone dziecko jest badane przez lekarza pediatrę neonatologa (specjalistę zajmującego się noworodkami) zaraz po narodzinach, jeszcze na sali porodowej.

Celem badań jest śledzenie rozwoju dziecka i konieczność oceny czy postępuje on prawidłowo.

Lekarz ocenia wygląd zewnętrzny dziecka, a w szczególności jego budowę.

Prawidłowa waga donoszonego dziecka może wynosić od 2800 g do 4000 g. Następnie mierzy długość ciała – dzieci zwykle mierzą od 46 do 55 cm, mierzy także obwód główki, który zwykle wynosi od 33 do 37 cm i bada ciemiączka, duże znajduje się na czubku główki dziecka, małe umieszczone jest z tyłu główki, stanowią one miejsca, w których nie zrosły się kości czaszki. Są one bardzo delikatne, ponieważ w tych miejscach tkanka mózgowa dziecka nie ma osłony w postaci kości. Dzięki ich istnieniu kości czaszki mogą swobodnie się rozrastać, proporcjonalnie do rosnącego mózgu dziecka.

Lekarz bada też drożność układu pokarmowego, czynności serca i ruchomość stawów biodrowych.

U dzieci urodzonych przed terminem porodu czyli tzw. wcześniaków, szczególnie u dziewczynek zdarza się wrodzona dysplazja czyli niecałkowite wykształcenie stawów biodrowych. Następnie lekarz ocenia wszystkie odruchy nerwowe dziecka,

barwę jego skóry i reakcje na bodźce.

Kolejne badania dla normalnie rozwijającego się dziecka odbywają się w klinice pediatrycznej.

Dziecko jest ważone, ponieważ przyrost wagi wskazuje na prawidłowe odżywianie. Od dnia urodzenia do ukończenia 6 tygodnia życia dziecko powinno przybrać na wadze około kilograma, mniejszy przyrost może wskazywać na niedożywienie lub chorobę. Pediatra ocenia przyrost długości, który powinien być proporcjonalny do przyrostu wagi. Dokonuje pomiaru obwodu głowy, bada jej kształt i twardość kości.

Jest to niezwykle ważne badanie, ponieważ każda nieprawidłowość w budowie kości może świadczyć o poważnych schorzeniach.

Badanie osłuchowe serca i płuc pozwala ocenić prawidłowość rozwoju tych narządów. Stwierdzenie wad rozwojowych, przy aktualnym stanie wiedzy medycznej pozwala na przywrócenie im sprawności, naturalnie przy pomocy zabiegu operacyjnego. Jeżeli interwencja nastąpi wcześniej, dalszy rozwój dziecka będzie postępował zupełnie prawidłowo.

Normalne zdrowe dziecko potrzebuje bardzo dużo fizycznego kontaktu z dorosłym człowiekiem, dlatego wzięte na ręce i przytulone często przestaje płakać.

Niemowle bowiem poznaje otaczający świat za pomocą zmysłów słuchu, węchu, smaku, wzroku i dotyku.

W pierwszych miesiącach jego życia można zaobserwować pewne odruchy takie jak odwracanie głowy, płacz, przerażenie, radość, ssanie, połykanie, uśmiech, chwytanie.

Rozpoznaje osoby i wodzi za nimi oczami.

Dziecko reaguje pozytywnie jeśli dorosły staje się imitować jego dźwięki, stanowi to bowiem pierwszy, ale bardzo ważny kontakt z otoczeniem.

Biorąc niemowle na ręce trzeba być bardzo ostrożnym, szczególnie należy zwracać uwagę na główkę, która z naszej strony wymaga podtrzymania oraz na kości biodrowe, które są jeszcze nie ukształtowane. Leżąc na brzuchu dziecko jest w stanie unieść podbródek i odwrócić główkę.

Często ręce jego są zawinięte w pięstki, a ramiona poruszają się asymetrycznie. Dziecko obserwuje zmianę położenia własnych rąk, wkłada ręce do ust i kołysze się używając całych ramion. Pragnąc porozumieć się z domownikami wydaje różnego rodzaju dźwięki, niektóre z nich imituje i uśmiecha się na widok znanych twarzy. Podczas karmienia na przemian otwiera i zamyka buzię.

Lekarz pediatra sprawdza wrażliwość dziecka na wszelkiego rodzaju bodźce takie jak gwałtowna zmiana położenia ciała, wstrząsy oraz silne dźwięki. Dziecko reaguje w takich sytuacjach wzdrygnięciem się oraz energicznym wyprostowaniem rąk, nóg i palców. Napręża się i odchyła główkę, ręce przyciąga do klatki piersiowej zaciskając pięstki. Inne reakcje dziecka na bodźce mogą sugerować schorzenia neurologiczne, które kwalifikują się do natychmiastowego leczenia.

Sprawdzając słuch lekarz klaszcze obok ucha dziecka, co powoduje automatyczne zamknięcie powiek. Taka reakcja świadczy o prawidłowej budowie aparatu słuchowego.

Sprawdzenie wzroku następuje poprzez gwałtowne zapalenie światła w zacienionym pokoju, u zdrowego dziecka powoduje to przymrużenie powiek.

A oto sposób w jaki należy rozwijać wrażliwość dziecka na bodźce z zewnątrz.

Owiń swoje dziecko delikatnym prześcieradłem, ułóż je w pozycji pożącej. Przyćmij światło w pomieszczeniu, w którym się znajdujesz i włącz łagodną, instrumentalną muzykę, tworząc relaksującą atmosferę. Zmień pozycje dziecka przewracając je na bok oraz na brzusek.

Następnie posmaruj ciało dziecka kremem i zacznij je delikatnie masować rozpoczynając od czoła. Masaż rozpocznij dotykając dziecko, niemal głaskając je bardzo powoli, później szybciej, zamaszystymi ruchami wreszcie śmielszymi ruchami dotykaj i uciskaj mocniej.

Ułóż dziecko na brzuszku na kolorowym prześcieradle,

najlepiej o intensywnych, kontrastowych kolorach, w celu skierowania jego uwagi na wzór, który znajduje się na prześcieradle. Od czasu do czasu potrząśnij grzechotką, wydobywając z niej różne dźwięki, i ustawiaj się z różnych stron niemowlęcia.

Po pewnym czasie zauważysz, że dziecko odwraca główkę w tę stronę, z której wydobywa się dźwięk.

Dobrze jest usiąść w fotelu na biegunach, wziąć dziecko w ramiona, przytulić je i kołysać. Można również ułożyć dziecko w kołysce, kołysając je mówić do niego i obserwować reakcje. Aby wyostrzyć wrażliwość dziecka na odbiór bodźców pochodzących z zewnątrz, w czasie kąpieli, zwłaszcza w chwili rozprowadzania mydła po jego ciele, wskazane jest w przyćmionym pomieszczeniu, mówić do niemowlaka lub śpiewać. Rozwijamy w ten sposób wrażliwość na dźwięk.

W celu prawidłowego rozwoju mięśni dziecka zalecane są proste ćwiczenia ruchowe.

Należy stworzyć dziecku warunki, aby swobodnie mogło poruszać zarówno ramionami jak i nogami. Dobrze jest zmieniać pozycję dziecka, przewrócić je na bok, na brzuszek, na plecy, twarzą lub tyłem do osoby, która trzyma je na rękach.

A teraz przejdę do zagadnienia bardzo ważnego, jednakże niezbyt popularnego i znanego jakim jest rozwijanie zdolności manualnych u dziecka.

Polega to na ćwiczeniach mięśni ręki,

które są odpowiedzialne za prawidłową koordynację.

Otóż delikatnym rącznikiem przemyj dziecka ręce, myjąc każdy palec osobno, następnie delikatnie otwórz piąstkę i rozciągnij palce.

Ćwiczenia rozwijające zdolności lingwistyczne oraz cechy potrzebne do życia w zespole.

Trzymaj swoje dziecko blisko przy twarzy, pogłaszcz je i mów do niego np. "popatrz na mamusię" albo "kocham cię" i obserwuj reakcje dziecka. W momencie kiedy rozmawiasz z

dzieckiem patrz na nie, skupiając całą uwagę na nim. Dobrze jest zainteresować dziecko tak, aby twoje zachowanie wywarło na nim wrażenie, może to być monolog, muzyka, mimika czy sposób gestykulacji, ważne jest aby dziecko chciało nawiązać z tobą kontakt, obserwuj jego zachowanie, czy uśmiecha się, gaworzy, czy też odwraca głowę w twoim kierunku i wodzi za tobą wzrokiem. Z pewnością włożysz w to wiele emocji, są to bowiem pierwsze relacje z twoim dzieckiem.

Lidia Jachimowicz